

فرهنگ‌نامه

علی اکبر آسمی گل افشانی

رسانش نوین، ۱۳۹۷

سرشناسه	: قاسمی گل افشانی، علی اکبر، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ‌نامه/ علی اکبر قاسمی گل افشانی.
مشخصات نشر	: تهران: رسانش نوین، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۷۲ ص: ۱۲/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: 978-600-8988-24-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: اخلاق اسلامی
رده	: Islamic ethics
ردیف	: ۱۳۹۷ ف۴/۲۳/۱/۱ BPT۳۲۷/۱
پیش دبیر	: ۳۹۷/۶۱
نمونه ثبت‌نام	: ۵۳۲۰۷۵۷

تهران. میرزای شیرازی. ترجمه به بهشت. شهدا. پلاک ۴. واحد ۶.
تلفن: ۰۹۱۳۱۳۰۹۱۳۱ rasanesh.pub@gmail.com

فرهنگ‌نامه

علی اکبر قاسمی گل افشانی

۰۹۱۱۱۲۸۶۱۰۴

طرح جلد: علی رضا علی نژاد

صفحه‌آرایی: فرشاد علی نژاد

ناشر: رسانش نوین

لیتوگرافی: فیلم گرافیک

چاپ: متین

صحافی: ولیعصر

چاپ اول، تهران، ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۳ - ۲۴ - ۸۹۸۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت ۶۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۹	پیش‌درآمد
۱۳	بندگی را بکوش
۱۵	من پس هستم
۲۱	مهر بورز
۲۵	نانش دهید و از ایمانش می‌رسید
۲۸	که فرهنگ آرایش جان بود
۳۱	ما ابتدای خویش فراموش نکرده‌ایم!
۳۳	میهن خویش را کنیم آباد
۳۷	ما را فضیلتی است که ما راست پارسی
۴۱	انیس کنج تنهایی کتاب است
۴۵	گنجینهٔ ادب فارسی

۴۹	 همت بلنددار
۵۷	 به دیدار طبیعت بروید
۶۱	 ایستگاه اندیشه
۶۷	 به پایان آمد این دفتر...
۶۹	 فهرست منابع و سرچشمه‌ها

www.ketab.ir

پیش در آمد

«بسم الله نر دل بوستان است؛ آئینه جان عارفان است؛ چراغ سینه موحدان است؛ آسایش رنج رز و مرهم خستگان است؛ شفای درد و طیب بیمار دلان است. خدایا! گرفتار آن مردم که تو دواى آنی؛ در آرزوى آن سوزم که تو سرانجام آنی؛ من در تو چه دانم؛ تو دانی؛ و آنی که خود گفتی و چنانکه گفتی آنی» (میبدی، ۱۳۵۷ ج ۴: ۹).

سلامی چو بوی خوش آشنایی. بدان مردم دیده روشنایی
درودی چو نور دل پارسایان. بدان شمع خلوتگه پارسایی

(حافظ، ۱۳۸۱: ۶۷۳)

فرزند عزیزم امیرفرهنگ قاسمی گل افشانی سادت پنج و پانزده دقیقه بعد از ظهر روز سه شنبه بیستم تیرماه هزار و سیصد و نود و یک شمسی در بیمارستان نیمه شعبان ساری به دنیا آمد. به هنگام تولد او با تمام وجود دعا کردم که:

خداوندا! یاریگرش باش تا انسان بماند و انسان ها را دوست بدارد؛

خداوندا! مهر مام میهن را در نهاد او شعله ور ساز تا همیشه این گفته منتسب

به حکیم فرزانه توس را پیش چشم داشته باشد: «چو ایران نباشد تن من مباد»؛

خداوندا! پناهش باش تا همیشه در راه اعتلای فرهنگ ایران گام بردارد.

دوستان زیادی از جاهای مختلف ما را مورد لطف و نوازش قرار دادند و قدم نورسیده را تبریک گفتند؛ همکار عزیزم جناب امیرحسین سلیمانی تپه‌سری دو بیت زیر را سرودند و برایمان فرستادند:

بعد از این فرهنگ ما دارد امیر پاسبان مرز ایران، نره شیر
شد زرافشان این دیار گل فشان شادمانی‌ها کند کیهان دبیر
همکار و شاعر فرهیخته جناب ذبیح‌الله ذبیحی هم با بیتی به دنیا آمدن
ایرفرنگ جان را تبریک گفتند:
ثلی آمد که در باغت کند عمری گل افشانی

مبارک بر تو این شب‌های شیرین غزل‌خوانی
دوست و همکار فرانهام جناب دکتر دادیار حامدی هم ما را مورد لطفشان
قرار دادند و فرمودند:

کوچه را باید گل‌شالی کنیم با قناری‌ها غزل‌خوانی کنیم
عشق‌بت‌ها را الهام می‌کنند بعد از این فرهنگ شاهی می‌کند
جناب دکتر شمس‌الدین محبی، استاد محترم پژوهشگاه رودکی از آکادمی
علوم تاجیکستان، هم تماس تلفنی داشتند و سادی‌ها نمودند. سرسبزترین بهار
تقدیم همه آن عزیزان باد.

بدون تردید همه پدران و مادران آرزو دارند فرزندان‌شان به سعادت و
خوشبختی و کمال برسند. آن‌ها تجربیات زندگی فرزندان را به صورت پند و
اندرز و نصیحت در اختیار فرزندان قرار می‌دهند تا چراغ راهی در میان وخم‌های
زندگی آن‌ها باشد. پند پیران و پدران به گنجی می‌ماند که به هیچ به آن
می‌رسیم. اگر گوش جان به آن‌ها بسپاریم، سعادت و خوشبختی به ما لبخند
می‌زند:

نصیحت گوش‌کن جانا که از جان دوست‌تر دارند

جوانان سعادتمند پند پیر دانا را

(حافظ، ۱۳۸۱: ۵)

اگر نگاهی گذرا به گستره فراخ دامن ادب پارسی‌مان داشته باشیم، نمونه‌های بسیاری از پند پدران و مادران را در قالب حکایت و تمثیل می‌بینیم که برای انسان امروزی هم آموزنده و راهگشاست. کتاب بسیار معروف قابوس‌نامه (آغاز تألیف: ۴۷۵ هجری) اثر عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر بن قابوس بن وشمگیر بن زیار نمونه بسیار خوبی در این زمینه است. عنصرالمعالی در مقدمه قابوس‌نامه در خطاب به فرزندش گیلان‌شاه که این کتاب را در نصیحت به او نوشت، چنین آورد:

«چون گوید جمع‌کننده این کتاب پندها، الامیر عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر بن قاریس بن وشمگیر مولی امیرالمومنین با فرزند خویش گیلان‌شاه. بدان ای پسر که من پیش قدم و ضعیفی و بی‌نیروی و بی‌توشی بر من چیره شد و منشور عزل زندگانی را از منوی خویش بر روی خویش کتابتی همی‌بینم که این کتابت را دست چاره‌جویان می‌تواند. پس ای پسر چون من نام خویش را در دایره گذشتگان یافتم روی چنان دادم که پیش از آنکه نامه عزل به من رسد نامه‌ای دیگر در نکوهش روزگار و سانس کار و بیش‌بهرگی جستن از نیک‌نامی یادکنم و تو را از آن بهره‌کنم بر موجب مهر خویش تا پیش از آنکه دست زمانه تو را نرم کند، تو خود به چشم عقل در سخن من نگری، فزونی یابی و نیک‌نامی در دو جهان، و مبادا که دل تو از کار بستن بازماند که آنچه از من شرط پدری آمده باشد؛ اگر تو از گفتار من بهره نیکی نه‌جویی چنان‌جا دیگر باشند که شنودن و کار بستن نیکی غنیمت دارند. ... اگر از تو کار بستن حیزد خود بسندیده آمد و الا من آنچه شرط پدری بود بجای آورده باشم که گفته‌اند که بر تویند جز گفتار نیست چون شنونده خریدار نیست جای آزار نیست» (عنصرالمعالی، ۱۳۷۸: ۳).

وقتی امیرفرهنگ جان ما قدم به عالم وجود نهاد، تصمیم گرفتیم، آنچه سال‌ها از تحصیل و تحقیق و تدریس در رشته زبان و فرهنگ و ادبیات فارسی آموختیم به‌اختصار بنویسیم و در اختیار امیرفرهنگ و همه فرزندان ایران‌زمین

بگذاریم. به دلیل نام امیرفرهنگ، عنوان کتاب را «فرهنگ‌نامه» نهادیم. امیدواریم امیرفرهنگ و همه فرزندان ایران عزیز که فرهنگ‌نامه را می‌خوانند با دیده عنایت به آن بنگرند و به کار ببندند.

امیرفرهنگ عزیزم، اکنون که داریم فرهنگ‌نامه را می‌نویسیم شما دوره پیش‌دستانی را تمام کردید و کم‌کم می‌خواهید وارد پایه اول دبستان شوید. امید آن داریم فردا که بزرگ و بزرگ‌تر شدید، پیوسته این کتاب را در پیش چشم داشته باشید و مطالب آن را بخوانید و به کار ببندید.

سرسبزترین بهار تقدیم تو باد
 آوای خوش هزار تقدیم تو باد
 گفتند به لحظه‌ای است رویدن عشق
 آن لحظه هزار بار تقدیم تو باد
 (وحید امیری)

از خداوند بزرگ می‌خواهیم به همه فرزندان ایران زمین سلامتی و تندرستی بدهد تا بتوانند در سایه اخلاق و بهرانی و همت والا به میهن عزیزمان ایران خدمت کنند.

در پایان از جناب محسن علی‌نژاد، مدیر فهیخته و فرهنگ‌دوست انتشارات رسانه‌ش نوین، و همکاران ارجمندشان در چاپ و نشر این اثر تشکر و قدردانی می‌کنیم.

با سپاس فراوان

علی اکبر قاسمی گولافشانی

بهار ۱۳۹۷ شمسی

ghasemigolafshani@yahoo.com